

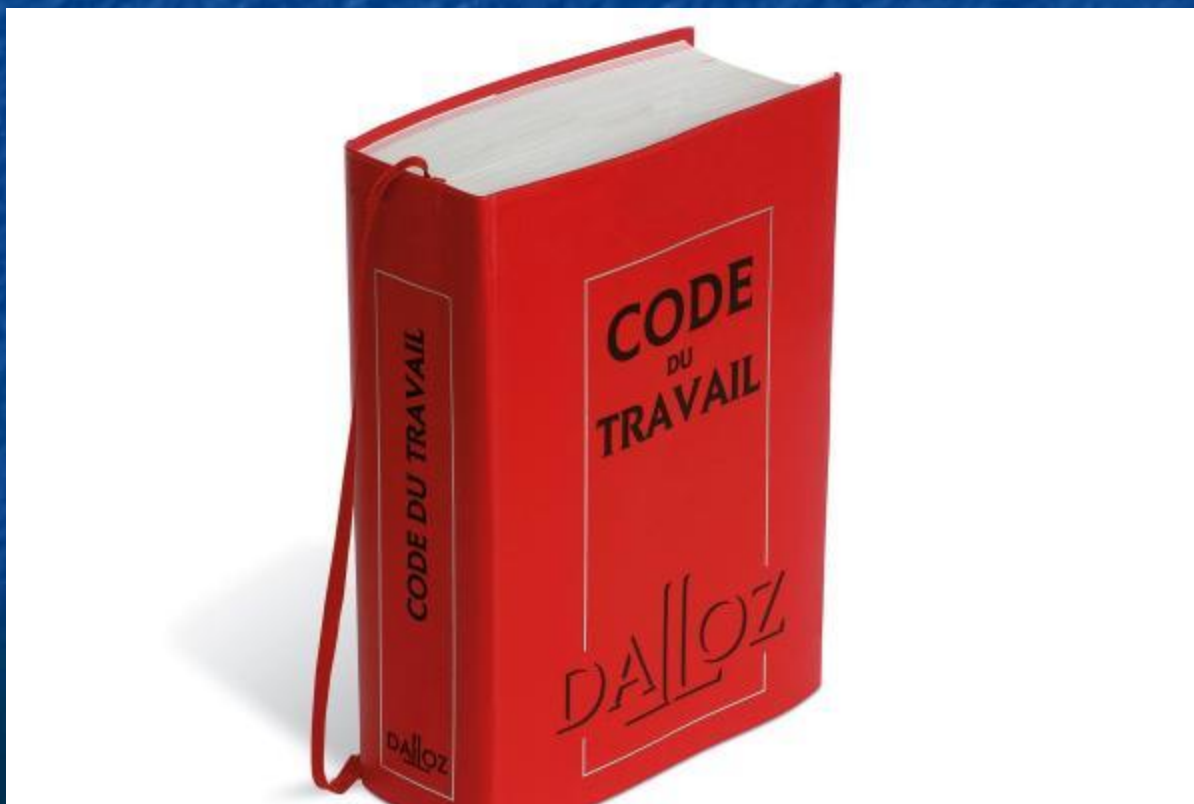
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ
ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ
ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ УНИВЕРСИТЕТІ

Қазақстан Республикасы мен Франция мемлекеттерінің еңбек
шарты

Орындаған: Тұйғынбеков Қайсар
Сұлтанәлі Ердәулет
ХҚ-241 топ студенттері

АЛМАТЫ 2017

Жақында Францияда орын алған реформалар (2008 жылғы 1 мамырдағы жаңа Еңбек кодексінің қабылдануы, оған өзгерістер енгізу 2008 жылғы желтоқсанда) еңбек заңнамасын дамытудағы қолданыстағы тәжірибені зерделеуді және жаңа бағалауды талап етеді.

Бұдан басқа, Франция - Еуроодақтың ең ықпалды мемлекеттерінің бірі, онда еңбек заңнамасының дамуы өз ерекшелігіне ие. Францияның еңбек заңнамасы әртүрлі көздерге негізделген: бұл мемлекеттік стандарттар, халықаралық конвенциялар, ұлттық заңдар. Ұжымдық келісімдер, жергілікті ережелер мен прецедент

Францияның еңбек туралы заңы келесі қатынастарды реттейтін нормалар жүйесі болып табылады:

- 1) жеке және ұжымдық қатынастарға бөлінген еңбек қатынастары (қатынастардағы қатынастар);
- 2) өмір бойы кәсіби дайындыққа қатысты көзқарастар (кәсіби қарым-қатынастармен айналысу);
- 3) жұмыспен қамтуға және жұмысқа орналасуға жәрдемдесуге байланысты қарым-қатынастар (ластық қарым-қатынастар даулас);
- 4) процедуралық және процессуалдық қатынастар (қатынастар мен қатынастар).

Дерек көздерін талдау кезінде, Ресейдің еңбек заңнамасына қарағанда, Францияның еңбек заңнамасы маңызды ерекшеліктерге ие екендігі туралы қорытынды жасалды:

- ХЕҰ конвенциялары, ЕО конвенциялары, Еуропалық соттың шешімдері - француз еңбек құқығы көздері;
- 1958 жылғы Франция Конституциясында еңбек құқығы туралы жалпы қағидалар бар және осы қағидаларды жүзеге асыру үкімет тарапынан орын алады:
  - Францияның Еңбек кодексі (Code du travail) кодификациялаумен емес, сондай-ақ заңнаманы біріктіру және ішінара шоғырландыру арқылы қалыптасты;

Қазақстан мен Франция арасындағы еңбек шартының институтын салыстырмалы зерттеу нәтижесінде нормалардың айтарлықтай ұқсастығы туралы қорытынды жасалды. Алайда, Францияның заңнамасында Ресейдің еңбек заңнамасында қолдануға тиімсіз болып табылатын ерекшеліктері бар:

- Францияда белгісіз мерзімге еңбек келісім-шарты ауызша, жазбаша және жазбаша түрде жасалады;
- жұмыс берушінің бастамасы бойынша жұмыс уақытының қысқартылуына байланысты және экономикалық себептер бойынша қызметкердің келісімінсіз еңбек шартының өзгеруі мүмкін;
- Францияның еңбек заңнамасында жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу үшін негіздердің толық тізімі жоқ;
- Экономикалық мәселелер бойынша жұмыскердің бастамасы бойынша жұмыскердің экономикасы.

ҚР-да ҚР-ның көпшілігінде қызметкердің құқықтарынан, сондай-ақ қызметкердің әлеуетті бұзылуынан қорғалған деп болжануда.

Қазақстан Республикасының кодексі ұжымдық еңбек шарттарын реттейтін прогрессивті және демократиялық нормаларды қамтиды. Әрине, француз заңнамасында қазақстандық заң шығарушы жасайтын кейбір қызықты нәрселер бар. Францияда келесі заңдар ауыстырылғанына көз жеткізіңіз:

- Жұмыс берушінің кез-келген іс-әрекет үшін экономикалық, әлеуметтік немесе саяси талаптары қажет:
- Ереуілді кез келген уақытта, кез келген уақытта дауды бейбіт жолмен шешу үшін қандай шаралар қабылданғанына қарамастан, немесе олар болмағанына қарамастан, жариялай алады:
- Қызметкерлердің еңбек жағдайлары мен еңбекақысын төлеу үшін жұмыс беруші тарапынан кәсіпорынның есіктерін жабу.

Францияның Еңбек кодексінің құрылымы сегіз бөлімнен тұрады.

Бірінші бөлім жеке жұмысқа бағытталған. Онда келісімшарттың әртүрлі келісімшарттар бойынша ережелері, келісімшартты бұзу туралы келісімшартқа қол қойылған сәттен бастап, дауды реттеу және өнеркәсіптік трибуналдың ережелері қамтылған.

Үшінші бөлімде жұмыс уақытына, жалақыға, жеңілдіктерге қатысты бөлімдер бар.

Төртінші бөлігі денсаулық пен қауіпсіздікке арналған.

Бесінші бөлім жұмыспен қамту мәселелерімен айналысады. Онда жұмысқа қатысы бар баптар, соның ішінде жұмысшылардың белгілі бір санаттары (мүгедектер, шетелдік) бар. Алтыншы бөлігі кәсіптік оқытуға бағытталған. Ол оқыту, оқыту және тәжірибені растауға қатысты ережелерді біріктіреді. Жетінші бөлікте белгілі кәсіптер мен іс-шараларға арналған ережелер бар: кәсіби журналистер, кәсіби ойынсауық, жарнама және сән, тазалау және тұрмыстық және тұрмыстық қызмет көрсетуге арналған ғимараттар; үй қызметкерлері.

Алтыншы бөлігі кәсіптік оқытуға бағытталған. Ол оқыту, оқыту және тәжірибені растауға қатысты ережелерді біріктіреді.

Жетінші бөлікте белгілі кәсіптер мен іс-шараларға арналған ережелер бар: кәсіби журналистер, кәсіби ойын-сауық, жарнама және сән, тазалау және тұрмыстық және тұрмыстық қызмет көрсетуге арналған ғимараттар; үй қызметкерлері.

Сегізінші бөлім заңнаманы іске асыруға мониторинг жүргізуге арналған. Онда еңбек инспекциясы және заңсыз жұмысқа қарсы күрес туралы мақалалар бар